

เอกสารแนวทางว่าด้วยมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ของอาเซียน (ASEAN Guidelines on Standards, Technical Regulations and Conformity Assessment Procedures: AG-STRACAP)

บทนำ

เอกสารแนวทางว่าด้วยมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองของอาเซียน (AG-STRACAP) จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านมาตรฐานและกฎระเบียบทางเทคนิค มาตรฐานวิชาการและการตรวจสอบและรับรอง และ ของคณะกรรมการของอาเซียน และประเทศสมาชิก เพื่ออำนวยความสะดวก การดำเนินงานตามพันธกรณีของความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวสำหรับการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี

วัตถุประสงค์

เอกสารแนวทางว่าด้วยมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองของอาเซียน (AG-STRACAP) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค กระบวนการตรวจสอบและรับรอง มาตรฐานวิชาการ และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน และบรรลุเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ข้อกำหนดทั่วไป

1. กิจกรรมด้านมาตรฐานและการรับรองของอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียว โดยเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี และบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกอย่างเต็มรูปแบบด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าอย่างมีประสิทธิภาพ

2. สถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศสมาชิก กำหนดให้ประเทศสมาชิกเข้าร่วมและปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT) ขององค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งกำหนดไว้ในข้อบท 73 ของความตกลง ATIGA และพันธกรณีในการยอมรับแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการเตรียม การรับมาใช้ และการใช้ ข้อบังคับทางเทคนิคที่ออกโดยองค์กรของรัฐบาล (Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards) ที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 3 ของความตกลง WTO/TBT ต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่ากฎระเบียบดังกล่าวช่วยขจัดอุปสรรคต่อการค้า

3. เพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ พร้อมด้วยการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เสมอภาคและบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติ ดังนี้

- ปรับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
- จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมด้านการตรวจสอบและรับรองในรายสาขาทั้งที่มีการบังคับใช้และไม่บังคับใช้

กฎระเบียบ

- ส่งเสริมความร่วมมือด้านกฎระเบียบระหว่างประเทศสมาชิก
- ปรับระบบด้านกฎระเบียบ

- เข้าร่วมในข้อตกลงยอมรับร่วมด้านมาตรฐาน มาตราวิทยา การตรวจสอบและรับรอง และกฎระเบียบทางเทคนิค ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

4. ประเทศสมาชิกต้องดำเนินงานตามมาตรการด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค มาตราวิทยา การตรวจสอบและรับรอง และการตรวจติดตามผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ท้องตลาด ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท 78(2) ของความตกลง ATIGA และข้อตกลงอื่นในอนาคตตามที่ประเทศสมาชิกเห็นชอบร่วมกัน

5. ประเทศสมาชิกตระหนักถึงระบบหน่วยวัดระหว่างประเทศ (SI) ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานชั่งตวงวัดระหว่างประเทศ (International Bureau of Weights and Measures) เพื่อใช้อ้างอิงเป็นหน่วยวัดสำหรับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และการตรวจสอบและรับรอง

6. เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของเขตการค้าเสรีอาเซียน และเพื่อให้แน่ใจว่าการแก้ไขกฎหมายด้านมาตราวิทยา เป็นปัจจุบัน ไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ซึ่งประเทศสมาชิกต้องดำเนินการ ดังนี้

- ปรับกฎระเบียบทางเทคนิคของประเทศตามเอกสารแนวทางว่าด้วยมาตราวิทยาของอาเซียน (ASEAN Guidelines on Metrology) และ/หรือ เอกสารตีพิมพ์ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายชั่งตวงวัด (OIML)

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิคและขีดความสามารถด้านการทดสอบ การทวนสอบ และการตรวจประเมิน ตามเอกสารตีพิมพ์ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายชั่งตวงวัด (OIML) มาตรฐาน และสอดคล้องตามแนวทางระหว่างประเทศ/ระดับภูมิภาค

- พัฒนาความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานด้านมาตราวิทยาเชิงกฎหมาย และสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (NMIs) ในอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกลไกของข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขามาตรวิทยาเชิงกฎหมาย

การปรับมาตรฐาน

7. ประเทศสมาชิกต้องปรับมาตรฐานแห่งชาติให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีตามข้อบท 74 ของความตกลง ATIGA

8. สถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศสมาชิกต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้านการปรับมาตรฐานที่จัดทำโดยคณะทำงานที่เกี่ยวข้องของอาเซียน และดำเนินการปรับมาตรฐานตามเอกสารแนวทางว่าด้วยการปรับมาตรฐานของอาเซียน (ASEAN Guidelines for the Harmonisation of Standards)

การรับมาใช้เป็นกฎระเบียบทางเทคนิค

9. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า การรับมาใช้เป็นกฎระเบียบทางเทคนิคเป็นไปตามพันธกรณีตามข้อบท 75 ของความตกลง ATIGA ซึ่ง

- การรับมาใช้เป็นกฎระเบียบทางเทคนิคของประเทศต้องเป็นไปตามข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียน และความตกลงว่าด้วยการปรับระบบด้านกฎระเบียบของอาเซียน ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการยอมรับ การตรวจสอบและรับรอง และการอนุญาต

- หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบข้อตกลงยอมรับร่วมหรือความตกลงว่าด้วยการปรับระบบด้านกฎระเบียบฉบับใหม่ ประเทศสมาชิกต้องทบทวนกฎระเบียบทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่เพื่อให้แน่ใจว่า จะช่วยอำนวยความสะดวกในการยอมรับการตรวจสอบและรับรอง และการอนุญาต

- ในกรณีที่ประเทศสมาชิกเห็นชอบความตกลงว่าด้วยการปรับระบบด้านกฎระเบียบฉบับใหม่ ข้อกำหนดของระบบด้านกฎระเบียบนั้นต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นกฎระเบียบทางเทคนิคของประเทศอย่างสมบูรณ์ ภายในระยะเวลาที่ประเทศสมาชิกกำหนด

- แนวทางที่ระบุไว้ในเอกสารว่าด้วยหลักปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ (ASEAN Good Regulatory Practice) ได้รับการพิจารณาอย่างครบถ้วน และนำไปใช้

การตรวจสอบและรับรอง

10. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า กระบวนการตรวจสอบและรับรอง และผลการตรวจสอบและรับรอง จากหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ได้รับแต่งตั้ง ได้รับการยอมรับโดยประเทศสมาชิกอื่น ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท 76 ของความตกลง ATIGA

11. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า การดำเนินงานของหน่วยรับรองระบบงานของประเทศสมาชิกและหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ได้รับการแต่งตั้ง สอดคล้องกับเอกสารแนวทางว่าด้วยการรับรองระบบงานและการตรวจสอบและรับรองของอาเซียน (ASEAN Guidelines on Accreditation and Conformity Assessment)

มาตรวิทยา

12. ประเทศสมาชิกยอมรับใบรับรองการสอบเทียบและการวัด (Calibration and measurement certificate) ที่ออกโดยหน่วยงานที่เข้าร่วม ตามข้อกำหนดของข้อตกลงยอมรับร่วมของคณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยน้ำหนักและการวัด (CIPM MRA) สำหรับปริมาณและช่วง ที่แสดงในฐานข้อมูลเปรียบเทียบผลการวัด BIPM (KCDB)

13. ประเทศสมาชิกต้องออกกฎระเบียบด้านมาตรวิทยาเชิงกฎหมาย โดยอ้างอิงตามข้อเสนอแนะ แนวทาง และเอกสารตีพิมพ์อื่นๆ ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายชั่งตวงวัด (OIML) และต้องทำให้แน่ใจ ดังนี้

- หน่วยวัดของประเทศต้องอ้างอิงตามระบบหน่วยวัดระหว่างประเทศ (SI)
- ระบบควบคุมการชั่งตวงวัดแห่งชาติ ต้องทำให้แน่ใจว่าการวัดที่มีวัตถุประสงค์ทางการค้า หรือกฎระเบียบ สามารถตรวจสอบได้ตามมาตรฐานการวัดขั้นพื้นฐานที่มีการยอมรับในประเทศ หากระดับความไม่แน่นอนของระบบมาตรฐานการชั่งตวงวัดขั้นพื้นฐานที่มีการยอมรับในประเทศไม่เพียงพอ หรือไม่ครอบคลุมปริมาณที่กำหนดไว้ ประเทศสมาชิกต้องมีความสามารถในการตรวจสอบตามมาตรฐานการวัดขั้นพื้นฐานที่มีการยอมรับในประเทศสมาชิกอื่นได้ หากมี

- ความเสี่ยงของผลการวัดระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคมีความสมดุล และสัมพันธ์กับความไม่แน่นอนของการวัด ข้อจำกัดความผิดพลาดที่ยอมรับได้ และ/หรือ ข้อจำกัดความบกพร่องที่ยอมรับได้

- ปรับกระบวนการสอบเทียบ กระบวนการทดสอบ และกระบวนการตรวจสอบ ให้สอดคล้องกับเอกสารตีพิมพ์ขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายชั่งตวงวัด (OIML) และมาตรฐานและแนวทางระหว่างประเทศ/ระดับภูมิภาค

14. ประเทศสมาชิกต้องส่งเสริมความร่วมมือด้านมาตรวิทยาเชิงกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการยอมรับร่วม หรือกลไกการยอมรับ

การตรวจสอบผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ท้องตลาด

15. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า ระบบการตรวจติดตามผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ท้องตลาดจะทำให้การดำเนินงานตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาและกฎระเบียบทางเทคนิคสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพันธกรณีตามข้อบท 77 ของความตกลง ATIGA

ความโปร่งใส

16. ประเทศสมาชิกต้องทำให้แน่ใจว่า มีความโปร่งใสในมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบรับรอง ของประเทศ ตามที่ระบุไว้ในความตกลง WTO/TBT และข้อบท 11 ของความตกลง ATIGA

ความร่วมมือด้านกฎระเบียบ

17. ประเทศสมาชิกต้องส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยควบคุมกฎระเบียบของประเทศสมาชิก เพื่อขจัดอุปสรรคต่อการค้า และเกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี โดยดำเนินงานดังนี้

- ปรีกษาหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านกฎระเบียบที่ออกใหม่หรือที่มีการทบทวน
- แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เกิดข้อผิดพลาดและการแจ้งเตือน
- กำหนดกลไกเพื่อแก้ปัญหาทันทีหากเกิดข้อโต้แย้งระหว่างประเทศสมาชิก

ข้อตกลงยอมรับร่วม

18. ประเทศสมาชิกต้องจัดทำและดำเนินงานตามข้อตกลงยอมรับร่วม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท 76(3) และ 77 ของความตกลง ATIGA โดยการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมนั้นต้องสอดคล้องกับเอกสารแนวทางว่าด้วยการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วม (ASEAN Guidelines for the Development of Mutual Recognition Arrangements)

การปรับกฎระเบียบทางเทคนิค

19. ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการปรับกฎระเบียบทางเทคนิคตามความเหมาะสมและเห็นชอบร่วมกัน ดังนี้

- การปรับข้อกำหนดทางเทคนิค และมาตรฐานของผลิตภัณฑ์
- การปรับกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
- การปรับหลักเกณฑ์การแต่งตั้งหน่วยตรวจสอบและรับรอง
- ข้อตกลงยอมรับร่วมในผลการตรวจสอบและรับรอง
- ประเทศสมาชิกทุกแห่งยอมรับผลการอนุญาตที่ออกโดยประเทศสมาชิกใดประเทศสมาชิกหนึ่ง

20. การปรับกฎระเบียบทางเทคนิคโดยประเทศสมาชิก อาจทำได้โดยปรับระบบด้านกฎระเบียบให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และกระบวนการตรวจสอบและรับรองระหว่างประเทศ

21. ประเทศสมาชิกอาจปรับระบบด้านกฎระเบียบ ตามความเหมาะสม โดยมีข้อกำหนดที่ครอบคลุม ดังนี้

- เป็นพันธกรณีที่ประเทศสมาชิกต้องปรับให้เป็นข้อกำหนดภายในประเทศ
- มีมาตรฐานที่เหมาะสม
- ยอมรับผลการตรวจสอบและรับรอง
- ตรวจติดตามผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ท้องตลาด
- กำหนดเงื่อนไขสำหรับการบังคับใช้ และบทลงโทษหรือการไม่ปฏิบัติตาม

- มีกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการอภิใบอนุญาต การแจ้งเตือน การเรียกคืนสินค้า และผลการ
ตรวจติดตามผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ท้องตลาด